

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом № VK-495
директора Національного агентства освіти
від 24 травня 2024 р.
(редакція від 28 травня 2024 р.)

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІСПИТУ 2023-2024 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ З ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ДАТА ІСПИТУ*

Основна сесія

12 червня 2024 року
9-12 год.

Повторна сесія

27 червня 2024 року
9-12 год.

МАТЕРІАЛ ДЛЯ ІСПИТУ

Для кандидата

- Зошит із екзаменаційними завданнями.
- Дані для входу в електронну систему виконання завдань (дані для входу адреса, логін (login) та пароль)

Для виконавця іспиту (далі в тексті – екзаменатора)

- Конверт із зошитами та один порожній конверт.
- Екзаменаційний протокол (2 прим.)
- Вимоги до проведення іспиту.
- Дані для підключення до інформаційної системи NECIS.
- Носій інформації з буквеним позначенням групи, призначений для зберігання

файлів із практичними завданнями, виконаними **всіма кандидатами**.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПРИМІЩЕННЯ

- Комп'ютерний клас

Кандидати виконують завдання в одному екзаменаційному приміщенні.

НЕОБХІДНИЙ НАБІР ДЛЯ ЕКЗАМЕНУ **

- **Кожному кандидату надається комп'ютер, який відповідає таким вимогам:**
  - Не менш ніж: один вільний USB-роз'єм, 4 GB оперативної пам'яті, двоядерний процесор із тактовою частотою 1,2 GHz та архітектурою x86;
  - Інстальоване програмне забезпечення: „FreePascal 0.6.4a“ або „CHARM PASCAL 2.5“ зазначених версій†**, оболонка „LR NŠA Python“, середовище програмування „CodeBlocks 16.01“ („Windows 8“, „Windows 10“) або „DEV C++ 5.11“ не старіше за зазначені версії; програма для роботи з файлами та папками

*Дата та час іспиту можуть бути змінені наказом Міністерства освіти, науки та спорту Литовської Республіки (дивитись пункт 22 „Опису порядку організації та проведення іспитів“).

** Адміністратор екзаменаційного центру разом з учителем інформаційних технологій або спеціалістом центру готує комп'ютерний клас та всі необхідні для іспиту засоби не пізніше, ніж за 12 годин до початку іспиту. Не пізніше ніж за 12 годин до іспиту старший екзаменатор разом із учителем інформаційних технологій або спеціалістом перевіряє підготовлені до іспиту комп'ютери та якість роботи програмного забезпечення.

†** Школи, в яких викладається мова програмування „Pascal“ та учні яких обирають іспит з інформаційних технологій, повідомляють про це адміністратора екзаменаційного центру. Адміністратор екзаменаційного центру разом з учителем інформаційних технологій або спеціалістом ІТ встановлює на призначені для кандидатів комп'ютери програми „FreePascal 0.6.4a“ або „CHARM PASCAL 2.5“.

(включаючи програму архівування): „Windows Explorer“ („My Computer“), „7-Zip“; програма для перегляду PDF файлів (версія, не старіша за „Adobe Reader DC“ або „Foxit Reader 12.x.x“ – або рівнозначна програма); програми для роботи з текстами: пакет програм для роботи з документами „MS Office 2016“ не старіший за вказану версію (крім персоналізованого та такого, що потребує підключення до інтернету „MS Office 365“) або „LibreOffice 7.6.x Writer“ не старіший за вказану версію; програма для розрахунків (частина пакету „MS Office 2016“ або „LibreOffice 7.6.x Calc“ не старіша за вказані версії); браузер („Microsoft Edge 123“, „Mozilla Firefox 124.x“ або „Google Chrome 124.x“ не старіший за вказані версії);

- встановлене програмне забезпечення має бути належним чином налаштовано (програма для роботи з текстами та програма для розрахунків повинні бути локалізовані); робота програмного забезпечення має бути перевірена;
- в операційній системі має бути увімкнено розширення імені файлів.
- Комп'ютер екзаменатора, підключений до Інтернету.
- Щонайменше один запасний комп'ютер для кожної групи.

Комп'ютери повинні бути включені до початку іспиту, у кожному комп'ютері має бути відкрита електронна система екзаменаційних завдань. Комп'ютери та роздані кандидатам носії інформації не повинні містити файли з інформацією на тему іспиту.

ЗАСОБИ, ЯКИМИ МОЖУТЬ КОРИСТУВАТИСЯ КАНДИДАТИ

- Приладдя для письма (кулькова (-і) ручка (-и), що пише (-уть) чорним або синім чорнилом, олівець), гумка.

ХІД ІСПИТУ

8.45	На дошці записано час початку та закінчення іспиту. Кандидати сидять на вказаних місцях у комп'ютерному класі.
8.45–9.00	Екзаменатор запрошує першого кандидата, зазначеного в екзаменаційному протоколі, переконатися в тому, що конверт з екзаменаційними зошитами і один порожній конверт не пошкоджені (відсутні сліди порізів або розривів, захисна клейка стрічка однорідного кольору без будь-яких видимих символів). Якщо конверт не пошкоджено, кандидат ставить підпис у зазначеному місці екзаменаційного протоколу; якщо пошкоджено, викликається старший виконавець іспиту (далі у тексті – старший екзаменатор). Екзаменатор відкриває конверт у зазначеному місці, дістає зошити екзаменаційних завдань та один порожній конверт. Екзаменатор просить кандидатів перевірити зошит завдань на наявність порожніх аркушів або сторінок або на наявність помітних друкарських дефектів. При виявленні дефекту екзаменатор змінює зошит із завданнями. Кандидат, який отримує зошит із завданнями, підписує обидва примірники протоколу поруч зі своїм ім'ям та прізвищем. Екзаменатор зачитує кандидатам вимоги до проведення іспиту, нагадує тривалість іспиту та запрошує кандидатів зареєструватися в електронній системі екзаменаційних завдань за допомогою вказаних даних (імені для підключення та паролю). У разі виникнення проблем екзаменатор звертається до старшого екзаменатора.
9.00–12.00	Після підключення кандидатів до електронної системи екзаменаційних завдань

у комп'ютері кожного кандидата о 9.00 активується екзаменаційне завдання. О 9:30 екзаменатори пишуть «Невикористані/Неправаудота» на кожній невикористаній сторінці з екзаменаційним завданням.

Запізнення, вихід з екзаменаційного приміщення, порушення порядку, проблеми у роботі комп'ютерів та заміна комп'ютерів фіксуються екзаменатором у екзаменаційному протоколі.

У разі виникнення підозр про неприпустиме використання кандидатом комп'ютера, екзаменатор викликає старшого екзаменатора, вчителя з інформаційних технологій або фахівця, і вони разом приймають рішення щодо оцінки порушення екзаменаційного процесу.

Кандидати виконують екзаменаційні завдання на комп'ютері, на практиці вивантажує файли завдань в систему виконання завдань, яка містить посилання для надання наступних завдань із зазначенням назв файлів відповідно до шаблону:

- для завдань з макетування текстових документів – *MOK ID.docx (MOD ID.odt)* (МОК ID – ідентифікаційний код студента, отриманий на основі інформації системи NECIS);
- для завдань з обробки числових даних: – *MOK ID.xlsx (MOK ID.ods)* (МОК ID – ідентифікаційний код студента, отриманий на основі інформації системи NECIS);
- для першого завдань із програмування – *MOK ID_1.pas (MOK ID_1.cpp, MOK ID_1.py)* (МОК ID – ідентифікаційний код студента, отриманий на основі інформації системи NECIS);
- для другого завдань із програмування – *MOK ID_2.pas (MOK ID_2.cpp, MOK ID_2.py)* (МОК ID – ідентифікаційний код студента, отриманий на основі інформації системи NECIS).

Файли, які будуть названі інакше, не оцінюватимуться. У назві файлу або його тексті не повинно бути жодних записів або інших знаків, що дозволяють ідентифікувати автора роботи.

Закінчивши виконувати завдання та (або) вирішивши не продовжувати іспит, кандидат повідомляє про це екзаменатору, перевіряє, **чи правильно назвав потрібні файли** з виконаними практичними завданнями (наприклад, файл із практичним завданням із програмування, а не файл проекту), **завантажує** ці файли в електронну систему екзаменаційних завдань, **надсилає, копіює** їх на носій інформації, передає екзаменатору лист з відповідями та носій інформації, що містить файли з виконаними практичними завданнями. Екзаменатор записує ім'я та прізвище кандидата в зошит для виконання робіт.

Важливо! Закінчити роботу в електронній системі екзаменаційних завдань кандидат може лише після того, як завантажить та надішле всі файли з виконаними практичними завданнями.

Екзаменатор заповнює та просить кандидата підписати протокол іспиту:

- позначає файли виконаних практичних завдань в обох примірниках протоколу складання іспиту, **записуючи у комірках знак „X”**;
- якщо немає виконаних практичних завдань, тоді у протоколі складання іспиту **нічого записувати не потрібно**.
- підписує обидва екземпляри протоколу, підтверджуючи, що записи у

	<p>протоколі правильні. Кандидату дозволяється залишити екзаменаційне приміщення.</p>
11.30	Екзаменатор повідомляє кандидатам, що до закінчення іспиту залишається 30 хвилин.
11.45	Екзаменатор повідомляє кандидатам, що до кінця іспиту залишається 15 хвилин і попереджає, що до кінця іспиту залишати екзаменаційне приміщення не можна.
12.00	<p>Екзаменатор:</p> <ul style="list-style-type: none"> повідомляє кандидатам, що іспит закінчено, просить завантажити файли з виконаними практичними завданнями в електронну систему екзаменаційних завдань та надіслати їх; у присутності кандидата виконавець складає файли практичних завдань кандидата у спеціальну папку на USB-флеш-накопичувачі (назва папки відповідає ідентифікаційному номеру студента); надає протоколи кандидатам для позначення виконаних практичних завдань, записуючи у комірках знак „X”; закінчує заповнювати обидва примірники екзаменаційного протоколу; вставляє невикористані зошити екзаменаційних завдань у порожній конверт та копію протоколу першого іспиту та запечатує конверт; дає дозвіл кандидатам залишити екзаменаційне приміщення; виходячи, кандидати забирають зошити екзаменаційних завдань із собою; заклеєний конверт та другий примірник екзаменаційного протоколу передає старшому екзаменатору. носії інформації, на якому вказано літерне позначення групи, а також носії інформації кандидатів, які не надсилатимуться до Національного агентства освіти, передає старшому екзаменатору, а той передає їх на зберігання директору школи. <p>Кандидати, які залишили приміщення складання іспиту раніше за інших, у той же день після іспиту можуть отримати зошит завдань в адміністратора екзаменаційного центру.</p>

ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ ЗА НАЯВНОСТІ ТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ

У разі виникнення технічних проблем у комп'ютері кандидата	<p>Екзаменатор викликає старшого екзаменатора та спеціаліста, відповідального за підготовку комп'ютерів до іспиту, фіксуючи час у екзаменаційному протоколі. Вони оцінюють проблему, що виникла з комп'ютером, і вирішують замінити комп'ютер на запасний або усунути проблеми.</p> <p>Під час заміни комп'ютера чи усунення технічних проблем кандидат залишається в екзаменаційному приміщенні. Час виконання екзаменаційних завдань продовжується для нього на час, протягом якого відбувалась фіксація та усунення проблеми. Продовження часу іспиту фіксується у протоколі та складається акт, який підписують старший та інші екзаменатори.</p>
--	---

У разі втрати інтернет-зв'язку	<p>Екзаменатор, вчитель інформаційних технологій чи спеціаліст переконуються, що інтернет в екзаменаційному приміщенні пропав та фіксують час у протоколі.</p> <p>Усі кандидати залишаються на своїх робочих місцях.</p> <p>Збережений файл, як і файли з виконаними практичними завданнями, записуються на носій інформації, який пересилається до Національного агентства освіти.</p> <p>Якщо інтернет-зв'язок відновлюється до закінчення іспиту, кандидати повинні завантажити файли з виконаними практичними завданнями в електронну систему екзаменаційних завдань та надіслати їх.</p>
--------------------------------	---
